

KOVĀ

Lietuvių darbininkų savaitinis laikraštis,
išein kas penktą dieną, Philadelphia, Pa. U.S.A.Prenumerata:
Ant metų į visas šalis švieto..... \$ 2.00
Ant pusės metų..... \$ 1.00Apgarbinimų prekės:
sykį colis 50c; mėnuo už colį 1.00; metai
už colį \$ 10.00.Siunčiant raštus, pinigus ir visuose
kituose reikaluose susineant adresuokiti:„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

KOVĀ

„KOVA“ The Lithuanian weekly, pub-
lished every Friday, by J. O. SHIRVYDAS,
412 Siegel str. Philadelphia, Pa.Subscription rates:
One year in all parts of the world \$ 2.00
Six month \$ 1.00

All communications should be addressed to:

„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

Nr. 14

Philadelphia, Pa. 6 Balandžio (April) 1906 m.

Metas II

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Visasvietinė darbininkų sąjunga.

(Tąsa.)

Dirstelkim į dabartinį unijų sąstovą. Perkratykim darbininkus lavesnius ir paprastus. Štai murininkas unijistas už valandą darbo gauna 55c., o jo pagelbininkas tik 15c. Čia mes matome kad pagelbininkas už tai teip mažai gauna, kad jis nepriguli prie unijos: savo unijos neturi, o murininkai jo nepriėmė. Toliaus, alaus bravarų darbininkai gauna nuo 16 lig 25 dol. per savaitę, – vien dėlto, kad priklauso prie savo unijos. Bet kadagi meistras savo unijas turi, o pagelbininkai neturi, tai ir čia lavesniejie darbininkai gyvena lėšomis žemesnių darbininkų. Išeina, kad darbininkas tampa darbininko skriaudiku. Be to, čia randasi proga kapitalistams pasinaudoti. Daleiskim, užmigsta mašinistų streikas. Kapitalistas tuojau į mašinistų vietas pastato jų pirmiau buvusius pagelbininkus – neunijistus. Pasigauna dar iš šalies kokį skėbą (streiklaužį), – na ir varo darbą! Mūsų-gi mašinistai, matydami kad jie kapitalisto nepabaidė, noroms nenoroms vėl grįžta prie darbo.

Argi jau neaišku iš to, kad visi darbininkai, pradėjus nuo „supredento“ lig paskutiniam tepėjui turi priklausyti prie vienos unijos, – be skirtumo tikėjimo, amato ir tt., kad galėtų išeiti į streiką visi sykiu ir parodyti, jog be darbininkų visas svietas išmirtų; kad mes esam ponais to visko, ką tik akys mato – viskas puslėtos darbininko rankos yra padirbta. Čia tik reikia mums susiprasti ir parodyti savę. Tada tik kapitalistams sudrėbės kiukos ir atsistos plaukai; tada tik galima bus ne tik laimėti – ką laimėti! – atsiimti savo tiesas.

Mums reikia buti socialistais, bet ne užmiršti kovos ir ant ekonomiško lauko, lįsti į minias, agitavoti kaip tik galima. Unija, apie kurią kalbu – t.y. „Visasvietinė darbininkų sąjunga“ lietuviams yra mažai pažįstama. Mažai ji dar buvo žinoma ir tarp pačių Amerikos darbinin-

kų, jaunutė dar. Vienok jau turi apie milijoną sąnarių. Jos pastebėtinai spartus augimas išsitulkoja tuom, jog ši sąjunga paremta yra ant plačiausių pamatų žmoniškumo ir darbininkų klausimo. Nes teip ir turėtų buti, – visame sviete darbininkai kruta, išėmant Svienytų Valstijų. Bet rodos ir amerikiečiai ims lekciją nuo mūsų draugų Rusijoje, teip bukliai, guviai ir smarkiai pervedusių generališką streiką.

Nieko nėra ant svieto amžino, viskas mainosi. Kada kapitalistai susirišė į trustus, tad mums darbininkams irgi reikia nesnausti; ristiš kiek imanant, ne tik su šio krašto darbininkais, bet ir su kitų svieto šalių. Kapitalistai rišasi teipgi su kapitalistais kitų kraštų. Jeigu kur gyventojai ir smulkūs kapitalistai nepasiduoda, tai jie išeina ant nepaklusnių su kariumene ir laivynais, kuriuos tam tikslui ir užlaiko, o mes apmokam. Kariuoja, vergia koloniją po kolonijos, kad paskui turėtų kur išvežti mūsų padarytus išdirbinius. Bet mes, prasti darbininkai, mintanti iš savo prakaito, ką turim veikt? Mums juk nereikia laivynų; mums reikia tik solidariskumo (sątarvės). Kalvis tepaduod ranką mašinistui, dailydė murininkui, – žodžiu sakant, viso svieto alguojantiejie darbininkai turi sutvert vieną ryšį, vieną šeimyną.

(Toliaus bus.)

S. Donela.

Žinios iš Lietuvos.

Kamajai, Kauno rėd. – Kaip pasiutę žvėris caro valdžios bernai tramos po Lietuvos šalį, jiėško maištininkų, arėstuoja, muša, kankina, kiša į kalėjimus, šaudo namus, vagia... Ant žmonių teisingų reikalavimų valdžia atsako nagai-komis, kanuolėmis, kulkomis. Nė žodžio liuosybės, nė ypatos ir triobų nepaliečiamybės – nieko nuo „konstitucijos“ nebliko. Sauvalė tik dar biauresnė, dar piktesnė, dar žvėriškesnė.

Sausio 20 (senojo st.) vėl (pirmą kartą buvo pradžioje Gruodžio mėn.) apsilankė į Kamajus dragunai, pėstininkai ir artilerija. Kaip ir pirmąjį sykį, krėtė tik Juozo Smalsčio namus. Jieškojo sunų – Jurgio, Peterburgo universiteto studento, ir Napalio. Trečiąjį sunų – Balį gruodžio mėn. suėmė ir išvežė Kauno kalėjiman. Iškrėtė namus, klojimą, daržinę ir tt. Nesuradus nieko budeliai užkrito ant seno tėvo, pradėjo jį gązdinti prašausių, ištremsių; pradėjo mušti, kad išduotų savo sunus. Bet nuo tėvo nieko neišgavo. Prižadėję ant rytojaus ateiti tyrinėti budeliai išsidalijo po triobas ir užnakvojo miesčiuke.

Ant rytojaus dragunai toliaus varė savo biauų darbą. Vogė, kas tik pakliuvo, mušė žmones ir tt.

Nepasisėkus* suimti Jurgio Smalscio nutarė atkeršyti nors namams. Apie adyną 10 privežė visus (3) kulkasvaizdžius prie Smalsčio namų, nustatė kareivius iš šonų, liepė surinkti žmones, kad visi matytų, kaip caro valdžia darys su tais, kurie sakė žmonėms teisybę, aiškino jų skriaudas ir vargus. Iš namų išnešti nieko nedaleido. Iš kulkasvaizdžių iššovė apie 7 kartus. Namą sutrupino visai. Ko nedasilytėjo kulkos (šrapneliu šaudė), tai kareivių šaudyklės ir rankos užbaigė. Stalus, lovas, krėslus ir tt. sutrupino, sudaužė, sulaužė. Pagalvius gi, rubus ir šėip brangesnius daiktus patįs kareiviai išnešė, išvogė, girdamies, kad tai esąs tos dienos uždarbis. Palikę tik griuvėsius budeliai liepė sueiti žmonėms ant miestelio. Čia pasakė ilgą pamokslą, kad klausytų valdžios, mokėtų mokesčius, nekeltų maišto, išduotų socialistus, neklausytų jų [Smalsčių*] liepė išduoti per 10 dienų; jeigu neišduosią, tai visas miesčiukas ir 7 viorstai (kodėl 7, o ne 10?...) aplink busė iš kanuolių sušaudyta] ir tt.; žodžiu, gązdino žmones, kaip tik išmanė. Apdaužė žmones na-

*) Girdėtis, kad po tam Jurgiui Smalsčiui laimėgai sekės pabėgti į užrubežį.

gaikomis ir ir apysodais išvažiavo toliaus „tvarkos“ daryti. Bet ar nagaikomis, kulkomis ir namų šaudymais numalšys žmones, kurie iki kaklo paskendę varguose, kurių begalinės skriaudos ir kruvinos ašaros šaukte šaukia atmonijimo ir tt. labai ir labai dalykas abejotinas...

Ž.S.

Rokiškis. – 21 Sausio čia iš Kamajų atvyko dragunai su artilerija, kad pasilsėti keletą dienų. Čzia jie nieko nedarė, netrupino nė areštavo. Tokiems geriams svečiams vietiniai buržujai iškėlė balių. Adomas Talačka (lietuvis) sukvietė visus aficerius, popus ir miesto inteligenciją pasilinksminti. Muzika griežė, vytais stalias buvo nukrautas, o mūsų ponios su aficeriais (teip retai joms nabagėms priseina su tokiais svečiais šokti!) visokius reveransus sukinėjos. Mūsų buržujai nežiuri, jog tų aficerių (ar negeriaus pavadinti kraujagerių) rankos nekaltų žmonių krauju suteptos, jog tie aficeriai mūsų geriausius vyrus į kalėjimą kiša, jog tie aficeriai nagaikomis ir kulkomis stengias užgniaužti liuosybės uorą, stengias vėl mus į caro jungą įsprausti ir tt. O mūsų buržujai su tais kraugeriais bičiuoliaujas, draugauja. Gėda, begalinė gėda jiems už tokį pasielgimą!

Ž.S.

(Laiškas iš kalėjimo). – Draugai ir Draugės! – Rašau jau po antrą laišką. Ar jūs apturite, ar ne, man labai sunku yra spręst, nes nuo Jūsų negaunu ir negaliu gaut jokių žinių. Kas darosi su Jumis ir kur Jūs dabar būvat teipgi nežinau.

Męs da pakol esam tame pačiam kalėjime, t. y. Kalvarijos „klėsose“, kaip mėš vadinam savo kalėjimą. Ir, ištikrųjų mėš padarėm „klėsas“ ir kas papuola į mūsų „klėsas“, tas jau nemokytu negali išeit; rasit tik toksai, kuris suvis nenori nieko klausyt ir nenori nieko žinot; bet tokių labai mažai atsiras, kad nenorėtų jau mokytis. Gal but, panorėsit žinot, kaip įtaisytos mūsų „klėsos“?! Gal skaitėt šį-tą apie gudragalvį (filiozofą) Sokratą ir kitus garsingus mokytojus filiozofijos Grecijoje!.. Jie vaikščiodami po miestą ant rinkų, ypač prie bažnyčių soduose ir kitur surinkdavo, geriaus sakyt, susirinkdavo apie jį norintieji klausyt jų mokslo, toksai gudragalvis pasakodavo, o kiti klausydavo. Tas pats ir pas mumi; mėš teipat turim savo auditoriją (klausyklą) ir gana didelę; auditorija toji, tai – kiemas. Ant kiemo vaikščiodami pasakojam norintiems klausyt visokias žinias (moksliskas), ypač politiskus klausimus keliam ir aiškinam, kokie reikalingi yra dėl laisvinės agitaci-

jos varymo. Iš viso mūsų (politiškųjų) yra suviršum 130 žmonių. Reikia tiesą pripažint, kad daugelis iš jų daugiausia „dievo teliukai“, nieko o nieko nesuprantantieji. Daug paimtų yra, vien už tai, kad rado revolverį pas jį, žemsargius nuginklavo ar kitką menkniekį padarė; bet kurie iš „klėšų“ išeis, tie jau dirbs kad net viskas braškės, nes dabar už niekus reikia sėdēt 3 mėnesius, – ar daug padarius ar mažai. Tai mėš jau teip padarėm ir įkalam jiems, kad jau turi viską suprast ir turi jau išėję dirbt. Pradžioj sunku buvo, nes visų sykiu nelaido vaikščiot mūsų vyriausybe; prisiėjo kovot, ir kovodami iškovojom; dabar jau valia visiem ir vaikščiot ir giedot ir viens pas kitą užeit, vienu žodžiu, mūsų kalėjimas iš „monarchijos“ pavirto į „respubliką“. Čionai mėš turim laisvę sąžinės, susirinkimų, žodžio, spaudos ir net nepaliekiamybę ypatos; teip kad gyvenantieji už mūsų rubežiaus, už sienos, ant teip vadinamos liuosybės, labiausiai nelaisvi, negu mėš. Pas mus revoliucija greičiausiai užsibaigė ir liuosiejie gali pavydēt mums pasisekime kovos už laisvę. Pas mus visokius dalykus išriša tam tikrai paskirtos komisijos, tokių komisijų yra keletas; o jau „reikalus nepaprastai svarbiuosius“, sprendžia abelnas susirinkimas „auditorioj“. Teip, padėkim, gaunam žinią „bevieliniu telegrafu“, kad 3. II. 06 m. kaikuriuos mūsų draugus, kaip tai: studentą Grigaitį, Andrusaitį ir 6 paimtuosius Prienuose, be jokio tardymo, be nieko, sudys tam tyčioms paskirta „komisija prie kariško teismo“ ir iš anksto buk jau nutarė juos sušaudyt, – idant įbaugit kitus tuom; mėš gavę tokią „depešą“ kuogreičiausiai padarom sušaukimą visų piliečių mūsų „viešpatystės“ ir pranešam kad teip ir teip nori pasielgt su tokiais ir tokiais mūsų draugais. Męs turim prieš tai protestuot, bet kaip?... Kalėjime vienas tik įrankis yra, – tai badavimas. Badavimu gali priverst valdžią išpildyt savo reikalavimus. Ir mėš nutarėm tuojaus pradēt badavimą ir tolei traukt, pakol nebus žinios, kad teismas ne bus paskirtas. Dėlto nutarėm paduot telegramą general-gubernatoriui į Suvalkus, o kitą Vittei Petrapiļon. NB. Petrapiļen padavėm idant daugiaus triukšmo padirbt. Sugrįžę į „kamerą“ visi tuojaus išmetėm kas tik turėjom ką valgomą, ir sunėšėm į vieną kamerą. Bet mėš turėjom vėl atrast kitą vietą, dėlto, kad negalima ištrēt, kada viskas po akių. Tuojaus atbėgo viršininkas pavieto Gorielovas, – labai didelė lapė; persigandęs klausia, ko mėš norim? Jam padavėm telegramas atiduot ant krasos. Jis prizadėjo duot atsakymą

per keletą valandų. Męs badaujam, valgio nepriėmam. Ateina jau 5 valandoj ir perduoda žodžius general-gubernatoriaus, kad jokio o jokio teismo rytoj nebus (t. y. subatoj 3. II. 06 m.), ir kad tų paimtųjų Prienuose prasidėjo tardymas da. Mat general-gubernatorius kaip tik važiavo tą dieną per Kalvariją. (Viršininkas Gorielovas čionai mums sumelavo, kad jis padavęs telegramą gavęs nuo mūsų; jis gavo per ½ valandos žinią, kad jau general-gubernatorius išvažiavęs yra į Kalvariją. Tą telegramą jam viršininkas padavė į rankas). Telegramas toks buvo (išverčiam jį iš rusiško. – Red.):

„General-Gubernatoriui,
Suvalkuose.

Męs politiškiejie kaliniai, suviršum 100 ypatų, Kalvarijos kalėjimo protestuojam prieš teismą, rengiamą prie kariško teismo komisijos ant mūsų draugų: Grigaičio, Andriūšaičio, Czesno, Ratkeviciaus, Kasakaičio, Liorento, Voveraičio. Pastarųjų byla visai nebuvo ištardyta. Reikalaujam tardymo. Reikalavimai remiame visuotinu badavimu. Pasi-rašo Komisija iš 5 ypatų: Jakštiras, Andrius Matulaitis, Garmus, Cypinas Sabalis.“

Panašus telegramas buvo pasiūstas Peterburgan graupui Vittei.

Po atsakymui nuo general-gubernatoriaus per Gorielovą, kuris patvirtino visą savo kalbą pareikalautu nuog jo „garbės žodžiu“, buvo padarytas abelnas susirinkimas ir nutarta iki gavimo teisingesnių žinių badavimą pertraukt. Badavimas mūsų visgi padarė daug trukšmo, ne tik pačiam kalėjime bet ir už jo sienų. Kasžin, o gal but ir dėlto, – kaip paskui pasitvirtino, daug maža, iš „depešų“, gautų „bevieliniu telegrafu“ iš kalėjimo Suvalkų, kad toksai teismas mūsų draugams buvo rengiamas – ir nežinia dėl kokios tai priezasties tapo atidėtas ir pradėtas naujas tardymas („pridėtinis tardymas“).

Teip eina pas mus kova su užsieniiais valdžios tarnais.

Kaip mėš iškovojom „liuosąją respubliką“ mūsų „klėsose“?

Kaikuriems draugams ir draugėms, gal but, bus akyva žinot kokių būdu mėš įgijom tą liuosąją respubliką, kokią dabar mėš turime. Kad toji liuosybė buvo įgyta per ilgą kovą, turbūt, nėvienas iš vėliaus atkeliavusių draugų nežino. Dėlto tuli gal mano, kad mėš visuomet turėjom tokią liuosybę. O ne, draugai! Reikėjo teipat kovot ir kovot gana ilgai. Tos liuosybės nedavė pati vyresnybė, bet tik spēka iškovota tapė.

(Toliaus bus.)

Isz revoliucijinio judėjimo Rusijoje

Lietuvoj ir Baltgudijojei kaikur agrariški sumišimai vėl atsikartoja. Petrausčižnoj, Vileikos paviete, sodiečių bruzdėjimas priėmė rustų pobūdį. Atvykę kazokai 18 ypatų suėmė. Oberene ir Zaruose, Dolginavo paviete, sodiečiai veja tarnus iš dvarų ir dvarponiams patiemis liepia dirbti. Generolas Czičagin užkaukazėj, iš rėdo išdo 3 milijonus rublių pavogė ir pabėgo užsienin. Sevastopolij pasibaigė „Potiomkino“ jurininkų byla. Trys ant 15, kiti ant 20, 12, 7 ir 2; 23 ant vienu metų priverstinių sunkių darbų pasmerkti. Očakove pasibaigė leitenanto Schmidto byla. Myriop pasmerkta. Miestas družiai kariumene apsdintas buvo. Chersone ant graikiškos gatvės rasta bombų dirbtuvė. Kaniove valdžia uždarė viešą skaityklą; bibliotekos užveizdą ir sąnarius suarėštavojo. Odesoj suimta 5, iš burelio „Juodasis Varnas“ anarkistus. Glaginske, Kubaniaus krašte, maistą pakėlė 600 kazokų iš Urupsko pulko. Pasiųsta kariumenę su 5 kulkosvaidžiais. Įvairiose Sibiro vietose užklupta didžias ginklų ir sprogstančios medegos sątaupas.

Už įvedimą lenkiškos kalbos pasmerkta valsčių Dymiany, Kieleų rėdyboj, ant 3.000 rublių, valsčių Slupia ant 1.500 rublių bausmės. Varšavoj, citadėlėj, sušauta vėl 6 anarchistus komunistus. Pruškove užpuolia ant monopolijų. Lodziuj suimta 9 ypatas revolveriais ginkluotas, kurios pasiturinčias ypatas spyrė mokėt pinigų. Radomij rėdyboj prašalinimą gavo 150 mokytojų. Ginkluoti žmonės Varšavoj užpuolė ant monopolijų kasieriaus ir atėmė jam 4.000 rublių. Krasnostavo paviete suimta 6 ukininis. Augustavo paviete areštuota 10 ypatų, Sieradziuj 7 ypatas, Miechove 10 ypatų. Czenstakavoj suimtas Jašūnaitis, mokintojis – lietuvis. Daugelij namų naķčia krėsta. Į Radomij iš Varšavos pervežta suimtąjį d-rą Dauną: Apskūsta jį už susirašymą ant tilto po Jastrzembiu ir suorganizavimą užpuolio ant stoties Vierzbnike. Radomij krėsta ir suimta 18 ypatų.

Jureivis.

DARBININKO KRONIKA.

¶ Škotijos pažangiųjų lietuvių kuopelė pernai buvo pradėjusi leisti savaitinį laikraštuką „Laikas“. Buvo laikraštis nė tai geriausias nė prasčiausias. Daug geresnis už keletą išleidžiamų Amerikoje. Paskutiniu laiku buvo gana pasigėrinęs, ypač stojus redaktoriumi iš socialdemokratų. Bet kaip tik laikraštis pasi-

gerino, tuoj rado sau priešų, kurie ėmė „Laiką“ persekiot ir boikotuot. Ypatin-gai teip sau vadinantiejie „demokratai“ „Laiko“ neužkentė. Ir laikraštis neįstengė dalaikyt. Išėjęs šįmet iki 8 nr., paliovė eiti. – Ištikrųjų „Laikas“ Škotijos lietuviams buvo labai atsakantis ir padarė per trumpą savo gyvavimą nemažą žymę. Jo mirtis reikia labai apgailauti. Tiemsgi, kurie sako platiną kultūrą – Škotijos lietuviams „demokratams“ – už prisidėjimą prie numarinimo „Laiko“ tebuni gėda!

¶ Century, W. Va. neseniai atsitiko bausis plyšimas gazo, kasykloje Century Coal Co., kur pražuvo apie 30 darbininkų. Tarp jų yra 14 lietuvių.

¶ Kaip žinomu yra, 1 Balandžio šių metų išsibaigė sątarvė tarpe Amerikos kasyklių savininkų ir anglekasių. Sątarvė buvo padaryta po didžiamjam angliies streikui, 1903 metuose, sulyg kurios darbininkai mažiau išlošė negu pralošė. Dabar jau keli mėnesiai, prieš išsibaigimą sątarvės, Amerikos anglekasių vadovai, ypatin-gai Jonas Mičel, gundė darbininkus reikalauti beveik to paties, kas buvo prakišta streikuose atgal treji metai. Savininkai kastynių nepasiduoda. Rezultatai iš to išėjo tokie, kad unijistai visai neprisiruošė 1 Balandžio išėjo į bedarbę Szę nedel New Yorke dar yra laikoma paskutinė konferencija anglekasių ir savininkų. Jeigu neprieis prie sątaikų, tai apie pusę milijono anglekasių sustreikuos, patraukdami bedarbėn apie 3 milijonus darbininkų kitose industrijose, kurios užsidarys dėl stokos anglies. Plačiau apie tai parašysme sekančiuose numeriuose „Kovos“, jeigu streikas ištikrųjų iškils.

Iš lauko Partijos.

¶ Chicago, Ill. – Garbi Redakcija „Kovos“! – Vietinė 22-ra kuopa LSPA. prisiunčia 25.45, iš kurių 22.65 yra sukolektavoti per J. Kučį ir J. Balčiukonį naudai revoliucijos, kuriuos pavedam L SDP., kaip kovotojams už laisvę prieš Rusijos despotą. Vardan kovotojų aukautojams ištariam širdingą ačiu. Teipgi 2.80 mėnesinių. – Kaip matyt, Chicagos lietuviai pradeda po biskį krutėt: šįmet yra rengiamas, pabaigoje gegužio SLA. seimas ir bus demonstracija atminčiai prazuvusiųjų už laisvę mūsų brolių. Bet štai išgirstam balsą mūsų dušij „ganytojų“ iš manifesto, išduoto penkių Chicagos kunigų, kuris buvo apskelbtas bažnyčiose ir kuriame šaukia į žmones, kad neprisidėtų prie „to prakeikto susivienijimo“, nė draugystės nė pavieniai;

nes gązdina, jog prisidėjusieji busę prakeikti ir atmesti nuog bažnyčios. Juokinga ir graudu podrag, matant tokį pasielgimą, bet kaip iš dalies jau matyt kunigų triusas neatneš lietuviams blėdies, nes žmonės pradeda susiprast. Broliai chicagiečiai! Neklausykit tų išgamų, siurbėlių mūsų triuso; darbuokimės ant naudos darbininkiškojo judėjimo. Laikas pasižiūrēt į savo pusę, ba jau gana mės šėrėme juos (tokius netikusius kunigus) savo krvinu prakaitu. Matome, kaip jie už tą mums atsिमoka. Gana jau to. Teprasmenga mūsų tamsintojai su savo užtariamuoju caru Rusijos. Tegyvuvoja darbininkų susipratimas ir socializmas!

Vardan LSPA. 22-ros kuopos.
Sekr. J. Kilikevicius.

¶ Cleveland, Ohio. – LSPA. 3-čia k., 21 kovo laikė susirinkimą, kurs atsbuvo po 344½ Ontario str. Susirinkę draugai dailiai atliko kuopos reikalus, sumokėjo mėnesines ir sumetė keletą centų aukų revoliucijos reikalams. Kuopa kasykis auga, – linksma net žiūrēt, kaip darbininkai pradeda susiprasti. Jeigu vis teip eis, kaip dabar, tai visai neužilgo galėsime padidint savo organą. Draugai kitų kuopų, tik stokim į darbą! Labai ilgai miegojome, kad tik miege visai neužmirtum. Nes miegas yra myrio brolis. – Prisirašęs naujas draugas, A. Kazemėkaitis, įmokėjo 2.40. Viso mėnesinių prisiunčiam „Kovos“ Redakcijon 5.40. – Su meile visai Partijai ir sociališka revoliucijai, J. L a b a n a u s k a s.

¶ Brockton, Mass. – 17 kuopa LSPA. susirinkime 25 kovo, svarstėme ir kalbėjome apie partijos reikalus bei revoliucijos šelpimą. Nutarėme:– darbuotis kaip galima ir daryti agitaciją, šaukiant susirinkimus su prakalbotomis. Džiaugsmas, kad čionykščiai lietuviai darbininkai pradeda susiprasti, pradeda daugumas simpatizuoti darbininkiška Liet. Soc. Partijai Am. ir abelnai socializmui, – nežiurint į šmeižimus įvairių patamsio tarnų. Sziamė susirinkimėlyj prisirašė prie kuopos 10 sąnarių, veik visi užsimokėdami duokles už visus metus, ką pasiuntė Centro Išdininkui, drg. T. Andziulaitienei, – \$ 20.40. Priegtam dar sudėjome 13.50 revoliucijai aukų; kaikurie davė savo dienos uždarbį, pritariant kun. Žilinsko užmanymui, tuos pasiunčiame, sykiu su aukautojų vardais „Kovos“ Redakcijon, kuri teiksis persiųsti LSDP. Be to gavome žinią iš „D.B.“ redakcijos, kad LSDP. Centro Komitetas, išsiuntė 9 kovo Amerikon savo atstovą, kuris ap-lankys lietuvius amerikiečius. Butų malonu kad ir brocktoniečių neaplenktų ir duotų žinią kada galėtų pributi į mus

apielinę. — Sekr. V. J. Petkunas.

|| Cleveland, O. — Vietinė 3-a LSPA. kuopa, neseniai susirinkime apsvaistė apie parengimą teatro, naudai ir padidinimui mūsų organo „Kovos“, teipgi ir sušelpimui revoliucijos Lietuvoje, — mūsų brolių kovojančių prieš despotišką carą Mike. Likosi nutarta atlošti teatrą, perstatant dramą „Ponas ir muzikai“, 22 dieną balandžio. — Malonūs draugai LSPA. Rengkim teatrus ir balius ant padidinimo mūsų darbininkiško laikraščio „Kovos“, kuris gina mūsų reikalus nuo visokių skriaudžių ir parodo mums kas yra gera ir bloga mūsų gyvenime. — Ant galo drg. M. Jokubėnas įnešė paauskaut revoliucijai ir likos sumesta aukų viso labo 5.25 (Vardai aukų skyriuje. — Red.) — Su revoliucijiniiais sveikinimais, 3-čia Kuopa.

Kaip turėtų būti vedami socialistų kuopų arba šakų reikalai.

(Taša)

XIV. Kas reikia visuomet atminti.

1) Kad socialistų kuopa yra pulkėlis socializmo kariumenės, užsidavusios apginti savo tvirtynę ir platinti socializmo idėją po visą apielinę, kur kuopa yra susiorganizavusi.

2) Kad tveriant kuopą yra geriausias pradėti su penkiais, gerai apsupažinimais su socializmo principais ir taktika, nariais. Daugiau bus naudos, jeigu kuopoje bus 5 darbštų ir sumanų darbininkai ant socializmo lauko, negu 50 sąnarių, iš kurių 45 bus visai neapsipažinę ir nepaisanti ant partijos reikalų, kas minūtė svyruojanti; ta kuopa vistiek bus silpna ir, be abejonės, išsiskirstys.

3) Kad geriausiai yra aprubežiuoti susirinkimo laiką, taigi visus paprastus susirinkimus visada atidaryti ir uždaryti ant paskirtos valandos; vilkinimas atidaryti susirinkimus pagimdo draugų nekantrumą ir nepaisimą; be to nutraukia susirinkimus ant vėlybų valandų; kiti vien dėl to ir nesiriša prie partijos.

4) Idant buti geru socialistu tai neužtenka pasakyti kad: ot, aš esu socialistas! Reikia pilnai suprasti socializmo principus ir mierius bei gerai žinoti jo programą. Kuopos turi kiekvieną sąnarį gerai išmokinti partijos principų ir taktikos, o kiekvienas narys turi perskaityti ir studijuoti sekančias knygas: — „Komunistų manifestas“, „Darbas ir kapitalas“, „Kapitalas“ — parašytas Karoliaus Marks, ir „Socializmas utopijos ir mokslo“, „Vertybė, prekė, pelnas“ — par. Pričkiaus Engels.

Apart šitų yra apščiau ir kitokių gerų

pasiskaitymų knygų. Reikia, teipgi, būtinai apsupažinti su tautos, valstybės ir paviešo platformomis.

5) Kad tie, kurie pildo kapitalistiškųjų partijų nešvarų darbą, vistiek jie savo seniems pónams tarnaus, nors jie ir prie socialistų partijos prisirašytų. „Protینگam žodžio užtenka“.

6) Kad narys, kuris išsitenka, o neužsimoka savo mokesties, negali turėti tiesos spręsti reikaluose socialistų partijos judėjimo. Tokie savo luomo pakėlimui vistiek netarnauja, ir prasišalinus jam iš partijos, nieko organizacija neprakiša.

7) Kad socializmas nėra mašina, su kurios pagalba vadovai ir „didvyriai“ galėtų į aukštus urėdus išsikelti; patyrys kad sąnarys kokias tarybas daro pagal senųjų partijų paprotį, idant pagerinti savo ypato būvį, reikia jį umai pastatyti į šalį, kol jis susipras, kad socialistų partija yra demokratiškai veikianti, ir kad jos aprinkti kandidatai yra jos tik tarnais.

8) Kad susiliejamai su kitoms partijoms arba iškrypimais iš savų vėžių, liudija stoką aiškiaus supratimo savo reikalų ir taktikos tarpe žmonių; o iš antros pusės, politikavimai panašių begėdžių, reiškia tyoškimą sau garbės, ir kad jie velina pajegą ant žmonių vartoti, negu ginti laisvės principą. (Toliaus bus.)

Esame revoliucijos išvakariuos.

Keletas mūsų viengėnčių darbininkų, girdėdami judėjimą savo brolių Lietuvoje, rengiasi keliauti ir stoti į eiles kovotojų už laisvę. Tokie norai yra labai pagirtini. Mano jausmai teipgi su taja misle surišti, nes „be kraujo praliejimo niekur laisvė ir gerovė neužgydės.“

Tečiau, mieli draugai, turite žinoti, jog ir čia Amerikoje — šalyje menamos laisvės — ateina tokie pat laikai kaip ir Rusijoje. Sztai pernai kazikas užmušė Idaho valstijos ex-gubernatorių. Dabar užmuštojo sėbrai susimislino tą žmogžudystę suversti ant viršininkų „Vakarų Anglekasių Federacijos“ — Moyero ir Haywoodo, prezidento ir sekretoriaus. Juos suėmė ir įmetė kalėjiman. Paskia pasamdė kreivus liudininkus, kurie melagingai užrodo ant minėtų vyrų žmogžudystę.

Bet visi teisingesni žmonės žino, kad Moyer ir Haywood tikrai tiek yra kalti, kad jie yra socialistai. Kapitalistams ne tiek rupi atjieškot tikrus užmuštojo žmogžudas, kiek nužudyti darbininkų vadovus, apšmeizti anglekasių organizaciją akise visos tautos žmonių, perstatant anarkistais; atimti Federacijos čarterį ir

išardyti revoliucijinę organizaciją. Jeigu pakars du ar tris nekaltus žmones, tai tuomi dar nepasibaigs kapitalo žmožudystė, — ji pakars didelę darbininkų draugovę. Tai yra kova vilko su avinėliu, — kapitalo su darbu.

Bet darbininkų susipratimas jau ir čia išbujojęs. Milijonai protestų kyla. Revoliucijonieriai ir socialistai tą patį darbą varo, ką ir Rusijos arba Lietuvos kariautojai už laisvę. Debs rašo, kad „jeigu kapitalistai pakars tuos vyrus, tai sykiu jie pakars ir mane.“ Nužudymo garsas suskambės kaip nabatas ir kapitalistai duos signalą nematytiems dalykams.

Taigi kas nori kovot už laisvę ir žmogaus tiesas, tas visur atras sau darbą. Prispaudimai žmonių vargdienių visur tie patys. Platinkim agitaciją ir raštus. Skaičiau, kad ant 31 kovo laikraštis „Appeal to Reason“ (išein Girard, Kansas) išleis specialią numerį, vadinamą „Išgelbos laida“. Reikėtų jo partraukti šimtais ir rengiant prakalbas išdalyti žmonėms. Teipgi rengti tam tikras sueigas ir protestuoti prieš kapitalistų pasiūtimą.

K. Rutkus,

69 So. Elm st., W. Lynn. Mass.

Ar mes galim vadintis „Partija“?

Dabar kada mūsų kai-kurie draugai užimti sutaisymu programo mūsų organizacijai, aš noriu atkreipti jų atidžią ant vieno daikto, katras man seniai guli ant sauzinės, — tai vardo mūsų organizacijos: „Lietuvių Socialistų Part. Amerikoje“.

Man rodosi, mes negalim vartot žodį „Partija“, kaip varda.

Žodynai maždaug teip tą žodį išguldo: — Partija, yra tai sąryšis žmonių, susidedančių iš vienokių pažiūrų arba einančių prie vienodų siekių. Partija yra priešinga siekiams arba pažiūroms kito kokio sąryšio (partijos) paskirtame apskrytyj. Trumpiau sakant: partija galima vadit tik politikišką organizaciją, turinčią savo specialius siekius, priešingus kitai partijai. Taigi mes, susipratusieji rankpelniai (tarptautiskieji socialistai), budami ateiviais į tokią šalį, kur ekonomiškas mūsų padėjimas tampa vienokiu su padėjimu čionykščių darbininkų, negalime statyti reikalavimų kitokių, negu kokius yra pastatę pirmiau už mus susiorganizavusieji, — padėkim anglai socialistai. Mes galim pastot tik šaka čion veikiančios partijos, bet ne atskira partija. Mūsų organizacija, kaip atskiras kunas niekad nepasirodys ant politikiškos scenos Amerikoje. Mūsų kliasos reikalai užtektinai reprezentuoti per esančias čia partijas: „Socialist Par-

ty" ir „Socialist Labor Party“. Taigi mes, kaip minėjau pirma, irgi galim but vien tik šaka vienos iš minėtų partijų. Mes irgi negalim išsiteisyt sakymu, kad mūsų yra „Lietuvių Soc. Partija“, ba ant Amerikos politiškos scenos tautos nelošia jokios rolės, ir mes lietuviškas proletarijatas skiriamės nuo Amerikos arba kitokių proletarijatų Amerikoje, kaip proletarijatas, ne skirtumo tradicijų (viso svieto darbininkų tradicijos vienokios: vergija kapitalizmo, – feodalizmo ir tt.), bet vien tik kad mes nemokam angliškos, tai yra šalies kalbos. – Taigi vienok, mes faktiškai esam dalimi „Socialist Party“, kad ir neremiame jos „in corpore“ pinigais. Bet kadangi mes turime kitokią kalbą ir tebėra dar neužbaigti rolkundai mūsų su caru, tai privalom turėti savistovę organizaciją, – bet ne Partiją: turėtume vadintis: Susivienijimas, Ryšis arba Sąryšis Lietuvių Socialistų arba Socialdemokratų Amerikoje, arba užrubežij arba panašiai.

Paduolamas ant apsvarstymo draugų mano išvadžiojimus, primenu, jog žinau gerai, kad ne vardas bet darbai už savę kalba; vienok žinau ir tad kad nesmagiai skamba tegu sau avj vadit jaučiu.

A. Petraitis

Chicago, Ill.

Ką sakė žmogus nuo Marso.

– Gerą rytą, – tarė marsietis, nulipdamas nuo savo orlaivio.

– Gerą rytą, – atsakė stovintis be darbo vyras.

– Ko teip išsiviepeš, – kas yra?

– Alkanas!

– Kodėl tu nevalgai?

– Neturiu pinigų.

– Dirbk ir gausi.

– Negaliu gaut darbo.

– Dirbk štai ant šitų derlingų dirvų; augink kviečius, kukuruzus, bulves – visus šituos daiktus. Matai!

– Kad savininkas manęs nesamdo.

– Kas!!

– Sakau, savininkas nesamdo manęs.

– Kas tai yra savininkas?

– Na, argi nežinai, kad tas, katras valdo žemę.

– Argi tai vienas žmogus ir valdo žemę?

– Žinoma.

– Tegul aš pasprog...! Ei, sakyk, argi ne dievas sutvėrė žemę?

– Aš girdėjau, kad jis.

– Argi jis ją padarė ne dėl visų savo vaikų, katrie ant žemės gyvena?

– Aš, – aš teip girdėjau – aš misliju, kad teip, – aš nežinau.

– Kaip tad atsitiko, kad vienas žmo-

gus ją apvaldė!

– Nagi įstatymai jam atidavė žemę, argi nežinai?

– Argi jūsų įstatymai nereikalauja, kad valdantis žemę duotų žmonėms lygią dalį pelno iš jos?

– O, ne!

– Jeigu teip, tai argi nėra tokių įstatymų, kurie sulygintų visų žmonių tiesas linkui žemės?

– Ne, nieko tokio čia nėra.

– Kas tad padaro tuos įstatymus?

– Mes, kas-gi daugiau.

– Kas-gi jūs?

– Nagi balsuotojai: aš ir kiti visi iš mūsų – demokratiškieji valstiečiai.

– Ir jūs darot tokius įstatymus, kurie atiduoda uždyką vienam žmogui derlingus laukus, kuriuos jis laiko dirvonais – jeigu jam patinka, tuomtarpu jūs maldaujat darbo ir mirštat badu!!

– Na... je-e-e.

– Buk toks geras, nusiimk skrybelę: aš noriu matyt kaip žemės žmonių subudavota makaulė!

Ir džentlmenas nuo Marso skubina nutraukė savo orlaivio saitą, kurį buvo pririšęs prie stulpo, sėdos ir nulėkė aukštyn, švilpaujdamas naujausią marsiečių komišką giesmę – „Kaip tie kvaili žmonės ant Žemės gyvena“. (Melbourne Beacon).

KOVAS.

Kovo mėnuo štai važiuoja...
 Liegsta porsenus žiema.
 Sniego migų ji dėjuoja,
 Ant saulutės pykdama...
 Teip linksmai saulutė šildo,
 Patalą žiemos tik dildo: –
 Pavertė jau į skutus.
 Gyvs skystims iš jo tik bus!
 Patvoryj kūr da tik laikos
 Purvins patalas žiemos.
 Bet ir čia saulutė taikos...
 Sniegas nykst nuo jos šviestos.
 Tik saulutei nusileidus...
 Žiema šiuostos savo veidus...
 Griežia savo dantimi,
 Kaip per migį jos eini.
 Ji – ta dvasė prispaudimo –
 Tamsų spėjusi atgyt,
 Savo seimą kviešti ima,
 Kaip čia svieta dar kankit. –
 Tuo tas šaltis – prispaudėjas
 Ir jo brolis siaurės vėjas
 Ein su kriušoms kaukdami,
 Seną tvarką stiebdami...
 Šaltis vargo plyniais dengia
 Konservatišku ledu;
 Vėjas puosdamas dar aprėngia
 Liberališkų sniegu.
 Tas bet ne tina joms žado:
 Burbsi, verčias iš po ledo...
 Vėl, ot, saulė! Vėl sviesa!...
 Nyksta, nyksta jau žiema!

J. B.

Patėjimas.

Aš neprigulintis prie jokios partijos, noriu žodi primesti kaslink padidini-mo laikraščio „Kovas“.

Nekalbėsiu čionai į tamsybės apašta-

lus, bet tuos kurie jau apsipratę su mokslškais raštais ir rupinasi jų platinimn, „Kovas“ laikraštis man pasirodo negava sociališkas.

Reikėtų citi teisybės ir laisvės keliu, taigi sociališkos idėjoms. Redaktorius neprivalo dairytis į šonus bei į užpakalį, turi skint kelią pirmyn, ar bei prielankiu but kokiai ypatai, ar saugotis kunigų prakeikimų (kunigų prakeikimas tiek gyliuoja, kiek lavonui kodilas).

Man teip įdomu, kad socialistų kuopų telpa tokie bergždi užmanymai; pvz. kuopa prisuocia kelis dolerius. fondan, paliepia padidint „Kovą“ ir vėliai laukia kokią pusę metų, mislydami jog jau padarė gerą paramą; gal tikėdamies ant redaktoriaus, kad jis gali ir savo pridėti.

Bet iš tų užmanytojų nuomonių man pasirodo, jog daug turi neišgaravusio motiniškumo, ir kunigijos svajonės da dunkso ir be abejonės gal mažai tokių rastum socialistų kuopose narių, kurie yra nuo visko laisvi.

Man rodos, štai kas mums išpultų tēmyti!

1. Jeigu trokštame geidulį išpildyti, taigi padidinti „Kovą“, butinai turi žėdnas narys aukauti po dolerį nuo Kovos mėnesio. Be abejonės ir pavieniai nepasiliks užpakaly.

2. Toliau mokėti po 50c. kas mėnuo kožnas narys. Tai yra visai ne per daug, tokie raštai reikia šelpti, tai yra šventas darbas.

3. Kad pinigų išde susirinktų kokie keli šimtai, tai tik tąsyk galėtum padidit, bet ne tuščiais prizadais.

Privesiu čionais nors trumpai apie „Ateitį“, laikraštį ką išėdinėjo Pittsburgo Pa. apie kurį labai gerai žinau.

Piugų išde buvo apie du šimtu. Užmanė socialistų kuopos padidit „Ateitį“, teip kaip dabar „Kovą“. Redakcija kuopų norus išpildė. Ir tuoj iššoko iš išdo 90.00. Prie to pasididino ir išėjimai, įėjimai veik mažinosi.

Atsirado karštas socialistas su tuščia kišene. Parsitraukė knygų iš redakcijos, ir duok važinėt po Pittsburgo apilinks: kas davė pinigų už knygas gerai, kas ne – ir gerai, – visiems paliko, visus apdalino, esą greičiau žmonės apsišvies.

Bet ne gana to. Leidosi dar į Bostoną iš Pittsburgo, – pagaut koki tai vilką; bet tas nuėjo ant tuščio, tiktai „Ateities“ išdą ištuštino. Per tai „Ateitis“ turėjo numirt, kurios aš ir šendien apgailistauju. Dėltogi parsergus J. O. Szirvydą, idaut nebutų tos pasekinės, kaip J. Laukiui.

A. Gustas

Redakcijos pasarga. – p. Gustas išreikškė keletą mislių, kurios iš vienos pu-

sės yra geros, iš kitos – teip sau. Panašių nuomonių teko girdėti jau keletą sykių, ypač iš menamųjų „laisvamanių“ pusės, – labiausiai kad „Kova“ arba bent jos redaktorius esą dar suvaržyti kokia ten baime kunigų prakeiksmų. Kad nė „Kova“ nė redaktorius tų prakeiksmų nesibijo, tai aiškiai liudija tas, kad mėš į juos žiurime kaip, anot p. G., tas lavonas į kodylą. Jeigu mėš tušties ginčams su kunigais ne atsiduodam, tai tas reiškia, kad mėš branginam laiką, o ignoruojam ir už nieką laikom visus vaidus už orą. Kas rėkia daug ant kunigų, tas parodo tuompatim, kad jų bijosi. Iš kitos pusės, jis apleidžia savo reikalus. Jis dreba, kad neatsirastų kur koks nors dievas, ar velnias su pragaru, ir taigi su įnirtimu kovoja su skelbėjais sau nepriimnių dogmų. Tikras socialistas į tą žiuri mokslo akimis, ir iš kunigų pasakų tik juokus sau daro. Straksėti, panašiai laisvamaniams, prieš vėją reiškia ne mylėjimą laisvės, nė kovojimą už ją, bet kudikišką baimę prieš skelbiamas nematomas baidykles. Teisybė, kad tuom „Kova“ neužiima ir negali užsimti. Yra daug reikalų daug didesnių ir svarbesnių darbininkų luomui, kad ir padidinus „Kovą“ mažai joje tesiras vietos laisvamaniškajam „socializmui“.

Kaslink „Ateities“ numirimo, tai mėš turim visai kitokią nuomonę. Tas laikraštis užgeso ne dėlto, kad išsibaigė alyva – t. y. pinigai, – bet kad nebuvo druto stulpo, ant kurio tą lempą („Ateitį“) butų galima buvę saugiai iškabinti. Išsibaigė ta alyva, kurios nedaugiausiai buvo – tai yra dvasiška. Kaip žinoma, „Ateitis“ buvo laikraštis ne socialistų, – skaitant ją, matai labai raibą mišinį: populizmas, reformizmas, anarkizmas, laisvamanybė ir kitos tyrai buržujinės linkmės, ten kryžiuojasi po socializmo priedanga. Bet ekonomiškos kovos kliausų, tikrųjų darbininkų reikalų ten nėra si. Socializmo dažas nieko daugiau nepriduoda laikraščiu, kaip tik dažą. Dažas nusišeria, lieka pats paprasčiausias buržuazijos kunas. O kadaigi buržuazija visuomet nepastovi, tai nėra dyvo kad ir jos laikraščiai paseka jaja. Su „Kova“ tas jeigu ir galės atsistoti, tai visai dėl kitokių priežasčių, negu su „Ateitim“. „Kova“ yra ne rankose kokios pavienės ypatos – kaip primena p. G. kad drg. Szirvydo, – bet didelės kruvos lietuvių darbininkų. Nė pakraipa laikraščio, nė jo busena tad nepriguli nuo kieno upo, kaip kad buvo praeitėje „Ateities“. „K.“ nepaliausėjus dėlei stokos dvasiškių ar pinigiskių pajėgų. Jeigu paliaus, tai vien dėlto, jeigu didžiuma mūsų organizacijos persikeltų Europon. Tada, žino-

ma, ji taptų jau neteip ir reikalinga. Jeigu dabar finansai „Kovos“ apsilpę buvo, tai reikia atmint, kokią naštą mūsų organizacija neša šelpime revoliucijos. „Ateities“ sąlygos visai kitokios buvo.

Nėva bunda...

Mėš — Maskolija. Nėva upė užšalus. Ant josios kupros styro sustatytos sėtros ir per slidų ledą bėga „troika“. Nėra joje vandens, tas persikeitė į akmenį. Nuo vieno kranto link kito ir atgal eina žmonės per slidųjį marmurą, kuris anksčiau buvo vandeniui. Nori statyt miestą! Gatvės jau paženklintos ir įsteigtos sankrovos, perka ir parduoda, valgo, geria, linksminasi, sukrauja stirtas ir uždega ant buvusio vandens! Nėra ko ir baiminties, nes gali elgtis, kaip tik nori: jeigu patinka – šok ir linksminkis! Čia šoki smagiau, kaip ant kietžemio: kojos atsispiria, lyg prieš granitą. Lai gyvuoją žiema! Lai gyvuoją lediniai retėžiai, nukalti ant amžių!! Bet dangus? Nagi, pažvelgkit: kas dabar, diena ar naktis? Silpna pilka šviesa kačių apšviečia baltąjį sniegą. Rodosi, švenčia saulės pakasynas.

Bet – ne! Tu nemirsi, laisve! Toj dienoj, kada niekas tavęs nelauks; toj valandoj, kada pastarasis žmogus tavę užmirš – tu ausi, iškilmingoje šviesybėj, ir akliejie matys tavo spindėjimą, – kaip tamsios žemės brėkštą užtekančią saulutę! Ant šių sniego pusnių, ant šio slidaus ledo, ant visos apielinkės, kietas kaip akmuo ir baltas, lyg lavono uždangalas, ant sušalusio vandens, kuris persikeitęs į vieną kietą plyną – tu kreipsi savo auksinius spindulius, savo liepsnojančias ugnies kalavijas: šilumą, šviesą ir gyvybę!

Klausykite – ar girdite tą gilųjį trukšmą? tą tolimą, bet baisų lūžimą? Tai pabudimas! Nėva pakilo! Sriovė apačioje ima bėgti, gyviejie vandenį pakelia ledo slogą ir perlaužia retėžius. Išrodė, kad tai yra granitas, bet – pažiūrėkite: susprogęs, lyg stiklas! Tai yra prabudimas! Tai – tiesos ir šviesos pergalė! Tai – kilnus progreso žengimas, kuris išgriauja, sumala, nuneša ir paskandina bangose viską neteisių ir netikusį, kas jam išdrįsta pastoti kelią!

Iš lat. vertė *Menkutis*.

Prie Revoliucijos!

Girdim iš visokių šaltinių, ko laukia ma Rusijoje su ateinančiu pavasariu, – revoliucijos. Kruvinos karės už laisvės tiesas žmonijos.

Nuo mūsų prigulės iš dalies laimėjimas: – ten žmonės stato savo gyvastis, mėš suteikim aukomis jiems ginklus. Ir laisvė bus iškovota.

Mėš skaitom iš laikraščių kokia neapribuota sauvalė carizmo dabar viešpatauja Rusijoje; mėš girdim viešus protestus įvairiose dalise caro armijos. Ir užtenka

vieno persilaužimo kovos į naudą revoliucionierių, kad karumenė pereitų į jų pusę ir tuom visokios diplomacijos Vitės ir Durnovo prasmegtų ant amžių.

Broliai! ant mūsų laisvoj šalyj gyvenančių, guli reikalas aprupinti kovojančius ginklais. Mūsų sauzinė drauge su vadovais atsako už bepasekinę praliejimą darbininkų kraujo.

Laikas subrusti prie stropesnio rinkimo aukų, laikas jau šaukti po raudonu vėluku karžygius laisvės. Szaukia mus broliai, – draugai socialdemokratų prie šio visasvietinio darbo, prie atbundančios su pavasariu revoliucijos Rusijoje. Szaukia jie mus pagalbon per laikraščius ir laiškus. Dabar atvyko ir delegatas – atstovas LSDP., draugas Žagaras. Kviečia mus, šaukia mus prie kovos, prie pavasarinio išsiveržimo revoliucijos Lietuvoje prisidėt.

8 Balandžio 2½ val. p.p. Freiheit Turner salėje po No. 3417-21. So. Halsted str., Chicagoje Ill., atsibus revoliucijinis visuomeniškas lietuvių susirinkimas parengtas per 4-tą kuopą LSPA., kur tarp kitko bus pranešimai atvykusio delegato apie stovį, bėgį ir padėjimą revoliucijos abelnai Rusijoje po draug ir Lietuvoje; o teipgi smulkmenos apie pasikėlimus Kauno rėdyboje, kur jis darbavosi kaip Cen. Kom. Kauno rėd. darbininkų LSD P. sąnarys.

Draugai! Czia reikalas visų, ir 4-ta kuopa LSPA. maloniai užprašo atsilankyti.

Draugas delegatas turi už mierį apvažiuoti skaitlingesnes kolonijas lietuvių Amerikoje, ragindamas prie darbo visuomeniško, prie darbo revoliucijos.

J. Krūmas.

Krasos dėžutė.

J. Ilg. — „Drauge“ vertimą apturėjom. Tiks. Rentono kuopa. — Meldžiame priduoti visų susitvėrusios kuopos draugų adrisus.

Jurėiviui. — Tuomtarpu už laiškus jau nebeprimokam. — atsakantis svarumas. Žinutes, kiek įstengdam, su-naudojam. Turbut nereiks nė pridėt, kad ir ant toliaus maloniai prie sądarbystės užkvičiam.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Įplaukimai:

Už raštus: Bakutis 30c. Rutkus 2.00. Pre- numeratos: V. Simanavyčius [Brooklyn], V. Valaitis [Youngstown, O.], M. Šliakis [Bayone City, N. Y.] — po 1.00. Chicago draugai: Ilgandas, Siderevyčius, Gugis, Jančiauskis, Valentinus, Balčiunas, Mateck, Damijonaitis, Druktenis, Galskis, J. Drigot — po 1.00. — Masiunas [Spring Valley, Ill.] 1.00. Apgarsinimai: 9.25. Mėnesiniu: kuopos: Renton, Wash. 2.50. Lost Creek, Pa. 1.20. Cleveland, O. 5.40. So. Chicago, Ill. 2.60. — Brockton, Mass. k. 20.40. Spring Valley, Ill. 1.50. Philadelphiajos 3-ju susirinkimu 20.00. Buvo 30.41. Viso labo 110.61

Išleidimai:

Spanda etc. 2.79. Stovykle ir dėžutes raidems 2.45. Litaru 6.35 Šriubai 22c. Electrotipe 15c. Pasiuntimas raštu 58. Išrašyta konstitucijos ir tt. nuo Soc. Lab. P.

20c, krasos ženklai 35c, Išskolektavimas apgaram. 32c, Popiera 6.99, Sustatymas 8.00, Išrašyta „International Socialist“ 1.00, Alga redaktoriui už gruodį 50.00, Vi- [so 79.40
Inėjo 110.61
Išėjo 79.40
Lieka 31.21
PASARGA. „Kovas“ Fondo sutraukon, praėjusiam numery isibrioje mažyte klaida. Vieton 91.83, reikia skaityti „91.33“.
LSPA. Centro Išdininkas *T. Andziulaitenė*

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

K. PRANYS, Yongstown, Ohio 5.00
Renton, Wash. per F. Dulskį: M. Kalvaitis, A. Kalvaitis, P. Šileika, V. Čižauskas — po 1.00. J. Burdulis, F. Dulskis, S. Kaškonis, J. Cekanavyčius, J. Lieponis, B. Sitka, D. Milius — po 50c. L. Blossburg, L. Okelis, B. Vencius, P. Kietis, J. Mockus — po 25c. Viso 8.75
Lapelis No. 55 per J. Eydimą, Jersey City, N.J.: J. P. Eydimis, S. Kaminskas, A. Kalinauckas — po 50c. K. Mačiulis, P. Mačiulis, V. Slavinekas — po 25c. Viso 2.25
Brocktono draugų per V. Petkūną: T. M. Kubilskis ir J. Ustapas [abudu dienos uždarbį] — po 3.00. J. Šunskis 1.00. F. Norkus, S. Mačius, A. A. Gecevyčius, J. Adams, H. Monkeyvičius, V. Kaunas, J. Volens, V. Šarkus, P. Grigas, V. Petkūnas, J. Stepanavičius, A. Norvaiša, F. Kasparavičius — po 50c. Viso 13.50
Cleveland, O. draugai per M. Jokubėną: T. Bartkus 2.00 [mėnesinė auka revol.], A. Siderevyčius 1.00. M. Jokubenas 50c. (mėnesinė), J. Labanauckas 50c. S. Visockis, J. Bindokas, J. Pečkaitis, K. Labanauckas, A. Aidukevičius — po 25c. Viso 5.25
Shelton, Ct.: I. Adamavičius, M. Voketaitis — po 1.00. I. Anskaitis, A. Taruška, F. Voketaitis — po 25c. J. Balsis 10c. Viso 2.85
Youngstown, O. per J. Smallį: A. Sukaverskis, V. Valaitis, M. Valaitienė, J. Uzupienė, J. J. Smallis — po 50c. M. Baltrušaitis 25c. Viso 2.75
Buvo 209.86
Viso labo yra 250.21

Rutkaus brošiūrėlei.

F. Dulskis, Renton, Wash. 50c.
S. Savitzky, Galizin, Pa. 50c.
So. Bethlehem, Pa.: F. Masulevyčius, J. Garšva — po 50c. P. Berakštis, J. Berakštis, S. Matonis, A. Koscionas, A. Demanda- vyčius, J. Stankius, P. Garšva — po 25c. J. Matonis 15c. (?) 10c. Viso 3.00
Buvo 12.85
Viso labo 16.85

APGARSINIMAI.

PAJIESZKOJIMAS.

Pajieskau Raulo Mačiukaičio. Turiu svarbų reikalą su juomi. Maionus bus atsiųskti ant šio adriso:
Ant. Šatas,
288 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

SUSIRINKIMAI.

Worcester, Mass. LSPA. 40 kuopa, dėl tūlų priežasčių nevykdė susirinkimo 31 Kovo, taigi atkėlėm ant 8 Balandžio, toj pačioj vietoj — 96 Green Str., kur maloniai užkviečiam visus draugus, nes yra gana svarbūs reikalai.

KOMITETAS.

Philadelphia, Pa. 1-ma kuopa LSPA. laiko susirinkimus kožno mėnesio 2-ame ir 4-me utarnike, 8-tą val. vakare Lietuvių Laisvės Kliube, po No. 943 So. 2-nd Str.
Sekretorius, A. Bernotas, 412 Siegel Str.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus kas 2-rą ir 4-tą nedėldienį kiekvieno mėn., 2 val. [po pietų, po No. 1 Church st. [kertė Centre ave. ir Church str.]

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibuna 2 kart ant mėnesio, salėje, po No. 869—33rd place, 3 val. po pietų. 1) 2-me nedėld. mėnesio, pašvęstas kuopos reikalams ir propagandai, 2) 4-ame ned. mėnesio, pašvęstas partijos reikalams.

Organizatorius J. Jančauskis, 95 Canalport ave.
Sekretorius, J. Krūmas, 4556 So. Ashland ave.

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis kiekvienne pirmame mėnesio nedėldienij, M. Mieldažio salėje, 68 W. 25-th St.

Organizatorius A. Kuzma, 713 W. 16-th St.

Brooklyno, N.Y., 19-tos k. LSPA. susirinkimai atsibuna 2sykiu ant mėnesio: 1) kas pirmą nedėldienį mėnesio, 3-čia po pietų, 2) kas trečią pėtnyčią mėnesio, 7 vakare, po No 73 Grand str.

Cleveland, O., 3-čia k. LSPA. laiko susirinkimus kas utarninką. 7½ val. vakare, po No. 570 St. Clair str.
Vardan kuopos, T. BARTKUS, 19 Peck ave.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūva kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 28, N. Spring str.

Spring Valley, Ill, 23-čia k. laiko susirinkimus ketvergais po kožnai 1-mai ir 15-tai dienai mėnesio, 7-tą val. vakare, svetainėje M. Mažeikos, ant Dakota str.

Luzerne, Pa. 33 kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėldienį mėnesio, vakarais, nuo 7 valandos, po No. 243 Bennet Str.

Organizatorius J. K. Makauckas.

Senandorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi savaiti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 5. KOMITETAS.

So. Bethlehem, Pa. LSPA. kuopos susirinkimai laikosi po No. 710 5-th str. Organizatorius J. GARŠVA.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibuna kas antrą nedėldienį po 1-mai kožno mėnesio, au 17 James str

VIENATINIS LIETUVIŠKAS SALIJUNAS
CAMDEN'E, N. J.

JULIUS GALMIN

Visoki skanūs szvieži gėrimai: alus degtinė, vy- nas, iikiernai; puikūs cigarai.

400 Mechanic str., Camden, N. J.

Bell 'Phone, 868-x E. 'Phone, 1033-A

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.
H. Adelston.

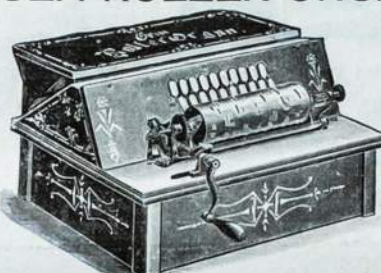
725 So Second Str. Philad. Pa.
Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susiszněka lietuviszkai. Pigios prekės.

Shepherd's
APTIEKA

N.E. kampas 2 ros ir Dickinson Str., Philadelphia, Pa.

Kada tik norėsi pasisamdyti sau advokata, kiekviename legališkame reikale, kreipkis pas
Luther S. KAUFFMAN
ATTORNEY-AT-LAW
1001 CHESTNUT STR. PHILADELPHIA, PA.
ROOM 711 MUTUAL LIFE BUILDING

LINKSMYBE NAMUOSE.
GEM ROLLER ORGAN. PREKE TIKTAI \$5.00.

Grajyama maszina arba vargoneliai, su kuria kiekvienas gali grajyti be jokio mokslu visokius marszus, valčius, polkas, kadriilius, giesmes, dainas irtt. Labai naudinga del giedorių, kliubų, draugyszių, vese- lių, vakariuszkių ir kitokių pasilinksmini- nių. Geriausias dalykas del užbovyjymo sve- czių. Muzika yra padaryta ant atskirių ada- tinių volelių. Kartu su vargoneliais duo- dame 3 volelius už dyką, bet jų galima gauti nuo mūsų kiek kas nori po 25 cen- tus už volelį. Turime 800 viskių gatunkų volelių ir norintiems prisiųsime vole- lių atskirį kataliogą. Sveria 15 svarų; 16 colių ilgio, 14 ploczio ir 9 aug- szczio. Visur parsiduoda po \$6.00, bet mes ant trumpo laiko paleidome už \$5.00. Norint pasinauduoti isz szytos progos, reikia pasiskubinti pirkti. Teipgi turime dydesnius vargonelius po vardu Concert Roller Organ, kur- rie yra daug puikiasni ir gražiaus grajyna. Sveria 30 svarų; 19 colių ilgio, 16 ploczio ir 14 augszczio. Su tais vargoneliais duodame 5 volelius už dyką. Vargoneliai visur parsiduoda po \$12.00, bet mes paleidome ant trumpo laiko už \$10.00.

AMERICAN DRUKAVOJAMA MASZINA
Mūsų Preke Tiktai \$6.75.

American Typewriter druka- vojama maszina yra reikalinga del kiekvieno žmogaus. Su ja galima drukuoti teip greitai ir gražiai kaip su maszina už \$100. Kiekvienas be jokio mok- slo gali su ja drukuoti ir viso- kiuose kalbuose. Maszina yra ideta į puikią skrinele ir sveria penkis svarus. Isz viso yra 73 litaros ir ženklai. Tą masziną ga- lima gauti sekancziuose kalbuo- se: su lietuviszkomis litaromis, lenkiszkomis, maskoliszkomis, vokiszkomis, francuziszkomis, spaniszkomis, angliszkomis ir skandinaviszkomis. American drukaujama maszina yra visur žinoma kaip geriausia ir parsiduoda po \$10.00, bet mes ant trumpo laiko paleidome už \$6.75. Kas nori pasinauduoti isz tos progos, turi skubintis pirkti, nes, kad to apgarsininimo nebebus sziam laikrasztyje, tada preke bus dydesne. Jeigu kas nenori siųsti visų pinigų isz kalno, tegul prisiuzcia vieną doleri ir mes tuojaus isziųsime tavorą. Kit- us pinigings gales užsimoketi kaip tavoras ateis. Tavorą galime prisiųsti į visus krasztus svieto. Pas mus galima gauti visuokius tavorus, kokius kas tiktai nori ir pigiaus kaip kitur. Mes prisiųsime už dyką mūsų gražį kataliogą kiekvienam kas prisiųs savo vardą ir teisingą adresą. Kupcziai pas mus gali pirkti tavorus pigiaus kaip kitur. Reikalaujame gerų agentų.

COSMOPOLITAN TRADING CO., DEPT. 2
218 Fulton str., NEW YORK CITY, U. S. A.

ADRESAI
Centro Komiteto
Liet. Soc. Part. Am.

Organizatorius
J.O. Širvydas,
412 Siegel str.,
Philadelphia, Pa.

Kasierius:
Mrs T. Andziulaitienė,
2135 So. 9-th st., Phil., Pa.

Sekr. susinėsimų:
J. Baltrušaitis,
224 E. Main st. Plym., Pa.

Sekr. finansų:
S. Gribauckas,
60 Dayton ave.
Passaic, N.J.

Knygius:
K. Jonaitis,
808 N. Camac str.,
Philadelphia, Pa.

audą revo-
ereitų į jų
acijos Vit-
amžių.
ialy gyve-
i kovojan-
drauge su
gą pralie-

nio rinki
raudonu
kia mus
itai prie
dančios
e. Szau-
čius ir
as - at-
Kvie-
prie pa-
Lietu-

eit Tur-
Halsted
iucijinis
nas pa-
tur tarp
delegato
liucijos
etuvoje;
kėlimus
si kaip o
LSD

ir 4-ta
atsilan-

apva-
ietuvių
o vi-
s.

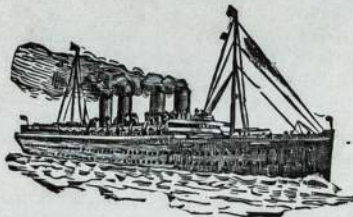
itvėru-
primo-
vi, su-
us ma-

Pre-
Valai-
N.Y.]
yčius,
s, Da-
10. —
ma i:
2.50.
hica-
Val-
10.00.
10.61

2.45
imas
. P.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmano pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikietis

Parduodame geležinkelių tikietis į visus miestus Jungtinių Valstijų.
609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

KAD SERGI NENUSIMYK -- BUSI ISZGYDYTAS --

Pirmiaus kreipimosi prie kokio daktaro, pažink savo ligą ir priežastis pamatiškai, kad koks daktarelis bile kur ar šundaktaris ne'sanę ligą neiškalbetų, už tai reikalauk — atsiusdamas 10 centų stem-poms, gausi knygą parašytą profesoriaus *Dr. E. C. Collins* ir perskaityk apie savo ligą skyrius su acyda

Vadova ing

Sveikata

Joje randasi dideli koliauoti paveiksiai sudejimo žmogaus kūno ir naujai daėda 11 apsiereškimo gemančio kudukio pas motiną vidurinose. Ta knyga naudinga sergantiem ir sveikiem

Dr. E. C. Collins Medikalszkas Institutas yra seniausias Amerikoje ir žemias minejamas ligas, greičiausei šu geriausia pasekme išgydo, — nuo plaučiu ligos, kosulio, kepenų, inkstu, viduriu ligos, kraujo nečystumo, galvos skaudėjimo, diegliu ir reumatizmo; skuros [odos] ligas ir niežėjimą, lytiškas silpnybes, slaptas ligas vyrų ir moterų, seklos nubėgimą, saužagystę su jos visais apsiereškimo vaisiais, nervu ligas, abelną nusilpnėjimą, kataro (slogos), puslės, galvoj spiegiimą, miegustumą, geltliges, skausmingas moterų mensesines ir baltasias andrapanes, užkrečiamas piktas ligas, kaip ir kitas kurios ant nelaimės žn.oniu ir kankinimo atsiranda, į umą laiką. Atsišauk tuojaus, nes —

Dr. E. C. Collins Medical Institute yra Speciališkas daktaras visada ant kožnos ligos. — Del kožno apsilpninto ligom, Speciališkaai vaistai tampa sutaisyti po ištyrimo ligos ir išsiunčiami po Suvienytas Valstijas visur, Canada, Mexica ir visa pasaulę.

Rašant adresuok: **Dr. E. C. Collins Medical Institute,**
140 W. 34-th str. New York City.

Atsišaukiantiems asabiškai ofissas (tarp Broadway ir 7-tos Ave.) atdaras kasdien nuo 10 iki 5 val. po pietų, vakarais: Utarninke, Seređoj ir Pėtnačioje nuo 7 iki 8 val. Nedėloms: nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad mes apturėjome dabar didžiausj pasirinkimą

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

NAUJAUSIOS PAVASARIO MADOS.

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj.

Prosinam ir taisom vienus metus **UŽ DYKA!**

L. Freedman & Son.

VIENA PREKE

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

Kampas South ir 4-tos.

TEMYKITE!

Vienatinė lietuviška Aptieka

P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa.

Toje aptiekoje viską galima gauti, kaip ir sename krauj; tikras Pain Expeleris, Gumbo, Bobro, pilvo ir anodino lašai; Kinder Balsamas; dielės ir bonkos; visoki kvėpalai, muilai ir visoki kosmetikos daigiai, vietiniai ir iš užsienių; receptai sutaisomi iš geriausių kemiškų padarinių sulgy daktaro nuorašų. Prie to duodasi kiekvienam nesveikam higijeniškos rodos. Aptieka atvira dieną ir naktį. Sneka visokiais liežuviais.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.

Karietos šermanims, ba-
liams, vestuvėms ir t. t.
pribuna bile valandoje
Keystone Telephone
Main 48-42 D

Priima orderius teipgi: Georg Kolsun 95 So. Waters

NAUJIENA!

NAUJIENA!

H. MEDOFF'O tikra Lietuviška
TRAIANKA

Turiu atkreipti atydą, kad kiekviena moteriškė visados privalo turėti tikrą Lietuvišką Trajanką namuose. Trajanka yra padaryta iš 29 visokių augalų ir šaknių iš tėvynės: geriausia ir pasekmingiausia nuo visokių apsilpnimų ir skilvio negalių.

Teipgi gaunama MEDOFF'O RHEUMATIC, paiki gyduolė nuo visokio būdo reumatizmo ir MEDOFF'O STOMACH BITTERS, kuri išgydo visokias skilvio ligas.

Adresuokit:

H. Medoff

PHARMACIST AND CHEMIST

151 Metropolitan ave. Brooklyn, N.Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA.

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str.

PHILADELPHIA, Pa.

(Prilaukome visuomet krautuvių grynus vaistus, visokias europėjiskas žvakules; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Tremerio Kartųj vynu, Pain expeller, šviežias dielas. — Užkviečiame visus lietuvius lankytis į mūsų sakrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

GRAMATIKA
ANGLISZKOS KALBOS

su isztarymu kiekvieno žodžio lietuviszkai—sekancziai: chair (čėr), kedė; face (fėis). veidas; village (vilidž), kaimas ir tt.

Knyga apdaryta, 147 puslapiai, su prisiuntimu — \$1.25. Pinigus yra geriausiai prisiųsti per „Postal Money Order“ ant szio adreso:

P. MIKOLAINIS,

Box 15, Station D.
New York City.